

Breus apunts per a una història del Cinema a Torroella

És evident que el cinema és un art inherent al segle XX. Nascut quan el segle XIX estava agonitzant, un 28 de desembre de 1895, a París, ha tingut el seu màxim esplendor en la primera meitat del nostre segle, fins arribar a convertir-se en l'espectacle rei i en una de les més meravelloses fonts de diversió, cultura i comunicació. Darrera milions de metres de pel·lícules, s'amaga la història dels gustos, tendències, modes, costums i pensaments del nostre temps. Torroella de Montgrí, com tants de pobles, ha viscut la seva darrera història social immersa en la història dels fenòmens de comunicació de masses. Els veils èxits cinematogràfics anaven marcant el compàs d'una tranquil·la història, en la qual els pensaments i idees evolucionaven pausadament. A Torroella passàrem del vell Cinema Foment, on es projectaven amplis programes de cinema mut, als Cinemes Coll, Jou, anomenat després «Centro-Cine», i Cinema Montgrí. Avui tan sols queda en peu el Cinema Montgrí, amenaçat per l'amarga crisi que pateixen els cinemes rurals. Però, per damunt d'ells, prevalen els records de milers de metres de pel·lícula enregistrats en petits programes, que enguany per la Festa Major hem pogut recuperar. Aquests petits programes són un pas més per ressuscitar la memòria dels darrers anys d'història social a la nostra vila, per poder estudiar l'evolució d'un art en el nostre petit municipi, o potser per ressuscitar velles enyorances personals o frustrats amors pels vells mites que estimàrem des de la foscor d'una sala.

Quan començo a escriure aquestes ratlles, tot just fa pocs dies que he pogut començar a inspeccionar una àmplia col·lecció de programes que Josep Kowalinski ha cedit perquè amb ells puguem reconstruir la història del cinema al nostre municipi. Les presses per tancar l'edició del present volum del llibre de la «Festa Major» no m'han deixat aprofundir en l'estudi d'aquest valuós material. Crec importantíssim que des de Torroella puguem estudiar acuradament la història de l'evolució del cinema, ja sigui per comprovar de quina manera les idees socials que marcava el cinema es filtraven en el nostre municipi, com el cinema reflectia els acon-

teixements socials del nostre segle i com en una petita població era assimilada la nova escriptura que proposava el cinema. El material d'estudi ens sembla prou ric i preferim esperar a tenir més consolidat l'estudi, per poder oferir uns resultats més acurats. De totes maneres, he cregut convenient en el present article fer un primer esbós del tema. En una ràpida lectura dels programes, he pogut apuntar unes quantes dades significatives, que en un posterior estudi s'han de consolidar. El present article és, doncs, un recull dels primers apunts sobre l'evolució del cinema en un període comprès entre l'any 1930 i 1950.

El naixement del cinema a Torroella, dades aproximatives.

Estudiar el naixement del cinema a un municipi de 5.000 habitants és sempre un fenomen fascinant. Ho és perquè de tota la història de les arts, la del cinema és l'única que permet aproximar-se als seus inicis. Si els estudis globals sobre el naixement del cinema, les conseqüències psicològiques que provocava la visió de la imatge en dues dimensions, o els processos d'assimilació del nou llenguatge, ja han estat llargament estudiats, la manca de bibliografia sobre el naixement del cinema en un àmbit rural és completa.

En el cas del nostre municipi, el període del començament del cinema és ben fosc. Hem de tenir en compte que a Barcelona les primeres projeccions cinematogràfiques, en les quals es presenten els aparells inventats per Lumière tenen lloc l'any 1896, pocs mesos després d'inventar-se el cinema.

La propagació del nou invent per Catalunya s'efectua molt ràpidament; hi ha programes que indiquen que l'any 1897 ja es feren presentacions a localitats com Terrassa. En el cas de Girona, les presentacions públiques s'efectuen temps després; és de suposar, doncs, que abans de finalitzar el segle XIX a Torroella de Montgrí ja s'havien fet projeccions de cinema.

En la prehistòria cinematogràfica hi ha un fet que destaca: el cinema és presentat com un «invent màgic», la gent va a les projeccions perquè en elles pot veure la màgia d'unes imatges d'aparença real que s'estan movent. Coneguts són, per exemple, les situacions de pànic que provocaren alguns films. Quan es veia un tren que venia en pla frontal, la gent creia que els cauria al damunt i s'amagava sota les butaques. Quan apareixen els primeríssims plànols, en que sols es veu a la pantalla el fragment d'un rostre, el públic sortia espantat creient que s'havia mutilat la cara del protagonista.

Les sales estables de cinema no existeixen a la prehistòria del nou art. El cinema és presentat a les Fires i Festes Majors con un «invent màgic» al costat de la «mujer más pequeña del mundo» i «el hombre de las tres cabezas». Per molt pocs diners la gent entrava en una barraca de fira on es projectaven dos o tres films, com a mostra d'imatges en moviment.

Entre les dades de creació d'un cinema estable al nostre municipi, hem pogut

recollir experiències orals que apunten l'existència d'un antic local anomenat «Foment». En aquesta sala, el cinema sonor no va arribar mai a fer la seva aparició, els programes que s'hi realitzaren en ell eren bàsicament muts. En el record de molta gent encara perdura la imatge d'una projecció de cinema en la qual un personatge de la nostra vila, anomenat «Siset» Ballester, es col·locava davant de la pantalla i anava explicant al públic tot el que passava. Bona part de la gent que assistia a les primeres projeccions no havia assimilat el llenguatge de les imatges i no entenia el que passava a la pantalla. Altres persones no sabien llegir els intertítols que hi havia en els films muts. En «Siset» Ballester explicava a la gent el que s'anava veient en el film; era una mena de guia.

Darrers anys del cinema mut.

Dels darrers anys del cinema mut són més els records que es conserven. Les dades indiquen que a finals dels anys vint ja començaven a funcionar tres sales estables a Torroella: Can Coll, el Cinema Jou i el Cinema Montgrí. El programa més vell de cinema que hem descobert és de l'any 1924 i en ell es parla d'una sessió triple en la qual es projecten les pel·lícules: «Una alma grande o el tren de la vida», la pel·lícula còmica «La princesa de su amor» i el llargmetratge «Los dos pilletes», interpretat per Gina Kelly i Marjorie Hume. Altres records del cinema mut es traspassen a l'any 1927 quan en el Cinema Montgrí es projecta un film de la Metro Goldwyn Mayer anomenat «Los vencedores del fuego». Del 1928 tenim el film de Bose «Gente de guantes», interpretat per George O'Brian. Del 1929 tenim més notícies, entre elles la projecció del divertit film d'aviació de William A. Wellman, «Alas», com també «El crimen del sol», de Michael Curtiz, i de la pel·lícula còmica d'Harold Lloyd «El hermanito». El 1930 és un any de transició, el cinema sonor ja havia estat inventat, les notícies sobre el descobriment ja arribaven als petits pobles, però l'invent encara no havia penetrat a les petites poblacions. Així a Torroella continuem amb el cinema mut, produint-se amb un any de retard l'arribada dels títols més destacats de cases com la Paramount i la Fox, empreses que tenen una incidència en aquella època superior a la distribuïdora rei, Metro Goldwyn Mayer. Així, entre els films projectats, ens trobem amb divertides pel·lícules com «Capitán látigo», interpretada per Victor Mac Laglen, «La mujer de Moscou», interpretada per Pola Negri, «Rapsodia húngara», de Willy Fritsch i dos títols que ocupen un lloc destacat dins la història del cinema com són: «El patriota», d'Ernest Lubisch i sobretot «La marcha nupcial», d'Erich von Stroheim, aquesta darrera projectada al Cinema Montgrí el 7 de desembre de 1930.

Com a resum d'aquest període assenyalarem que els pobles petits es veuen de seguida en mans de les grans multinacionals americanes, que imposen llurs productes. Les modes del moment als Estats Units també afecten els pobles i es produeix un dels primers fenòmens de domini cultural a través del cinema. Els mites que proposa el cinema són acceptats per la població.

En el camp de les notícies, cal dir que arriben per primer cop els noticiaris filmats. Cases com la «Fox», «Paramount», estrenaven de complement de llurs programacions els «Noticiaris» o «Movietones», en els quals es veien imatges documentals de fets que succeïen arreu del món. Per primera vegada als pobles es poden veure imatges dels grans fets històrics, tots ells servits des d'una òptica americana marcada per les produccions.

Torroella de Montgrí també contribueix a aquest «boom» dels noticiaris i es filmen les primeres imatges en moviment de la població. «La Festa Major de l'any 1928» és el nom d'un documental realitzat sobre la nostra vila, que en l'actualitat encara es conserva, i en el qual es veuen vistes de la plaça en plena festa, la sortida de l'Ofici, les parades i unes vistes finals del poble, l'Estartit i la Resclosa. Aquest document històric té una importància capital dins la història fílmica de la nostra vila.

L'arribada del sonor i la Segona República.

El cinema sonor esdevé un aconteixement mundial quan l'any 1929 Alan Crossland llança el film musical «El cantor de Jazz», interpretat per Al Johnson. L'invent es propaga ràpidament i commociona per complet la història del cinema. El cinema mut es trobava al final dels anys 20 en un dels períodes de més esplendor; bona part de les investigacions estètiques en aquest camp queden en segon terme i anul·lades pel cinema sonor. Nombrosos directors han de plegar de filmar en no adaptar-se a les noves estructures i grans actrius de l'època entren en decadència.

Un dels casos més populars fou el de Charles Chaplin, que no roda una pel·lícula sonora fins l'any 1939 («El gran Dictador»), deu anys després del nou invent. Per a la indústria del cinema suposa tornar a començar de nou, crear un nou ritme intern en els films. Però un dels problemes més greus que es presenta és el dels doblatges. No havent-se inventat el procediment per doblar les pel·lícules en altres llengües, es fan dobles versions amb diferents actors. Aquest fenomen afectarà notablement la indústria cinematogràfica i veurem com en els primers anys del sonor, són els films del propi país els que ocupen el mercat.

A Torroella de Montgrí el cinema sonor va instal·lar-se de primer al Cinema Montgrí, el qual va desbancar als altres dos cinemes. Els primers films que es projecten són pràcticament espanyols, patrocinats per firmes estrangeres com la «Paramount» i la «Fox». Al sud de França, la Fox crea uns estudis cinematogràfics en els quals es realitzaven pel·lícules amb actors i directors espanyols per a tot el mercat de parla hispana. Actors com José Mójica, Mona Maris, Imperio Argentina, Roberto Rey veuen llançats els seus films internacionalment. És curiós comprovar com en la programació cinematogràfica dels anys 1931, 1932 i 1933 la majoria dels films són espanyols, aconseguint-se una mena de «star-system» ibèric que aconsegueix un dels seus màxims esplendors de tota la història del cinema de l'Estat Espanyol. És curiós ressaltar que en algun títol de l'època s'hi introdueix la

«Ladrón de amor», una de les primeres pel·lícules sonores que varen arribar a Torroella.
(Programa cedit per Josep Kowalinski).

presència d'algun actor estranger que dominava el castellà, principalment d'origen francès, que tenien contractes amb les grans cases. Els casos més populars són els d'Adolphe Menjou, amb films com «Amor audaz», en el qual actua al costat d'actrius espanyoles com Rosita Moreno, i de Maurice Chevalier, en films com «El teniente seductor».

El 14 d'abril del 1931 es proclama la República. A Torroella de Montgrí els cinemes projectaven la pel·lícula muda de la Metro: «Indianàpolis» amb William Haines i Ernest Torrence. La vinguda de la República també suposarà canvis en el cinema del nostre municipi. Els programes, editats en castellà, comencen a apareixer en català, i hom denota l'arribada de les primeres pel·lícules soviètiques. Cinemes com «Can Coll», que no tenien instal·lat el sonor, competien a la Festa Major amb pel·lícules soviètiques que eren acollides amb novetat pel públic. Així durant la Festa Major de l'any 1931 es projecta a Can Coll, la primera versió de «Iván

el Terrible». En el programa es pot llegir: «La película de arte soviético prohibida durante 6 años por la dictadura y últimamente por el Gobierno Berenguer». Una altra pel·lícula soviètica és «Volga-Volga», dirigida per Turjanski.

A finals de l'any 1933 i començaments del 1934, l'arribada de films americans sonors es normalitza, encara que el «boom» del cinema de l'Estat Espanyol continua persistint. Així, en els programes de l'època es poden trobar films com «La indómita», amb Jean Harlow i William Powell, «Mundos privados», de Claudette Colbert i Charles Boyer, «El escándalo del día», amb Clark Gable i Constance Bennet, «La ciudad sin ley», de Howard Hawks, amb Edward G. Robinson i Joel Mc Crea, al costat de films espanyols com «La última cita», amb José Crespo i Juana Alcañiz, o «Incertidumbre», amb Hilda Moreno i Ramon Sentmenat. El 2 de setembre de l'any 1934 s'estrena al Cinema Montgrí, el primer film parlat en català: «El café de la Marina», inspirat en l'obra de Josep Maria de Sagarra, dirigit per Domènec Pruna i interpretat per Pere Ventaiols, Gilberta Rougé i Ramon Tor. El film ha desaparegut i d'ell no se'n conserva cap còpia.

Els programes cinematogràfics de l'època eren dobles i hom podia veure dues pel·lícules, un curtmetratge de dibuixos animats i un noticiari que provenia de les companyies internacionals, com la «Revista Paramount» o el «Fox Movietone».

La Guerra Civil i el cinema.

Els cinemes de Torroella també viuran intensament el període de la Guerra Civil. Mentre la programació fílmica no sofria canvis massa substancials, l'estructura de l'exhibició cinematogràfica sofreix uns canvis importants. Així, el 19 de juliol de 1936, un dia després del fatídic cop d'Estat, el Cinema Montgrí projectava un programa doble que consistia en un film de l'Oest de segona fila anomenat «Balas de papel» i interpretat per Tim Mac Coy, i una comedieta de Cary Grant anomenada «El templo de las hermosas», de complement uns dibuixos animats anomenats «El rey Midas» i la «Revista de la Paramount».

La puixança de la C.N.T. a les nostres comarques i la política de collectivitzacions seguida pel sindicat anarquista, també afectaren els locals cinematogràfics de Torroella. Els programes de cinema vénen encapçalats per l'anagrama «Sindicat Únic d'Espectacles C.N.T.» i es programen sessions amenitzades amb orquestra. Així, el 29 de novembre del 1936, al cinema Montgrí té lloc un ampli programa acompanyat per orquestra. S'inicia amb una obertura musical, seguit d'una comedieta anomenada «La vida comienza en los cuarenta», un documental de guerra anomenat «El pueblo en armas» i descans. Al llarg del descans, l'orquestra interpretava una selecció de temes musicals. Seguidament començava la segona part amb uns dibuixos animats, seguits del llargmetratge, interpretat per Claudette Colbert i Fred Mac Murray, «El lirio dorado». La sessió finalitzava amb el cant de «La Internacional». El 30 de novembre té lloc un programa semblant, amb la presenta-

ció del film de Charles Chaplin «Tiempos modernos». Altres programes realitzats als cinemes collectivitzats foren «El tango en Broadway», interpretada per Carlos Gardel, «Yo vivo mi vida», interpretada per Joan Crawford i «Compañeros de jerga», interpretada per Stan Laurel i Oliver Hardy. En estar collectivitzats els tres locals es veu com la publicitat dels locals sol ésser conjunta i que els programes es traslladen d'un local a l'altre.

El 8 de febrer del 1939 entren les tropes franquistes a Torroella. Els espectacles cinematogràfics canvien per complet. En els primers anys continuem amb la mateixa programació de pel·lícules americanes, però l'estructura cinematogrà-

EL CAFE DE LA MARINA

SEGONS
EL
POEMA
DRAMÀTIC
DE

JOSEP M^A DE SAGARRA

«El cafè de la Marina», estrenada a Torroella el 2 de setembre de 1934, fou el primer film parlat en català de la història del cinema. (Programa cedit per Josep Kowalinski).

fica canvia. Els cinemes es descollectivitzen. Els programes tornen a ésser en castellà i al costat del nom del cinema s'inscriu obligatòriament els rètols de «Saludo a Franco» i «Arriba España». Al costat de la data de l'any (1939) s'inscriu: «Año de la victoria». Per la Festa Major del 1939 es projecten films com «Rebelde», amb Shirley Temple, i «Hombres sin nombre», amb Fred Mc Murray i Magde Evans. Com a documental es projecta el film propagandístic «Cuando llega la hecatombe». La sessió comença abans, per poder donar temps a assistir a la processó que té lloc a les 7 de la tarda. Per les Fires de Sant Andreu l'èxit cinematogràfic és «El barbero de Sevilla», interpretada per Miguel Ligeró i Estrellita Castro.

Els films alemanys i italians de la Post-guerra.

Com hem pogut comprovar, a part dels aspectes interns d'estructura de la sessió cinematogràfica, els films projectats no sofreixen massa alteracions en els primers anys del franquisme. Serà a mesura que el franquisme es consolidi quan comencen a arribar a Torroella films prototípics de la ideologia feixista. En la programació cinematogràfica pot veure's una devallada important dels films d'ascendència americana, per donar pas a una allau de films d'origen alemany, italià i de fabricació pròpia. Recordem que el franquisme té molt clar que el cinema és l'espectacle de masses del moment i que ha d'exercir un fort control damunt d'ell: decideix produir films propis, obliga que el castellà sigui l'única llengua permesa a les pel·lícules i crea el seu propi noticiari, el «No-Do», que desbancaria als llavors famosos «Movietone» i «Revista Paramount». En les sessions cinematogràfiques, s'introdueix l'Himne Nacional i el Cara al Sol. Himnes que es toquen a les mitges parts i el públic és obligat a corejar-los.

Una de les primeres produccions importants del franquisme és el film «Sin novedad en el Alcázar», dirigit per Augusto Genino l'any 1940 i estrenat a la nostra vila el febrer del 1941. La publicitat del film assenyalava: «Proyección de la obra maestra, gloria suprema del cine europeo, que por su magnificencia y admirable grandeza conquista al espectador llenándole de emoción y entusiasmo; un film que por su máximo interés y asunto verdad cautiva y hace vivir a cuantos lo ven la gesta heroica de amor y sacrificio desarrollada en el "Alcázar de Toledo"; una soberbia superproducción que llega al corazón del espectador para no olvidarla jamás». El film estava interpretat per Rafael Calvo, Maria Denis, Fosco Giachetti i Andrea Checchi. En la seva producció hi havia intervingut capital d'origen italià. Altres films heroics foren «Harka» sobre la guerra del Marroc, interpretat per Luis Peña i Alfredo Mayo. En altres ocasions, es parlava del folklore basc com a «Jai Alai» amb Manuel Arbó i Inés del Val. O es feien films de tradició ibèrica, dins l'estil anomenat «españolada» com «La malquerida», amb Tárсила Criado i Julio Peña, «Rápteme usted», amb Celia Gámez, o «La florista de la reina», amb María Guerrero.

El cinema alemany incideix amb els seus noticiaris. La U.F.A., companyia que es trobava en mans dels nazis, exhibeix les notícies de la Segona Guerra Mundial

CINE COLL

*El
mayor
acontecimiento
del año*

IVAN EL TERRIBLE

Amb la Segona República, el cinema soviètic també va arribar a la nostra vila. «Iván el Terrible», primera versió, anterior a la d'Einsstein, es va estrenar per la Festa Major. (Programa cedit per Josep Kowalinski).

des de la seva pròpia òptica i presenta produccions nazis com «Madre!», de Gustav Ucicky, o «Roberto Koch», amb Emmil Jannings.

Itàlia també popularitza el nom d'actrius com Alida Valli, Lila Silvi i actors com Amadeo Nazzari i Carlo Nichi. Els films són: «Fierrecilla», «Cadenas invisibles» i «Esta noche nada nuevo». Tots ells produïts des d'una òptica mussoliniana.

Tornada dels productes americans i esplendor cinematogràfic.

El cinema americà podem dir que no ha desaparegut mai de la programació cinematogràfica de Torroella. Si bé en determinades èpoques, com la situada entre 1941-1945, la projecció de films americans era mínima, per donar pas als d'altres cinematografies.

L'any 1944, amb el triomf aliat a la Segona Guerra Mundial, hi ha un apropament envers la producció americana. Tornen molts dels grans films que no havien estat exhibits. I comença una de les etapes d'hegemonia del cinema americà, etapa que coincideix amb el més gran esplendor de la història d'Hollywood i això el cinema de la nostra població ho sent a dintre seu.

«Paramount», «Fox», «Metro», «Universal», «R.K.O.», es disputen els principals cinemes de la població i comença la competència. El cinema a Torroella viu un fort esplendor, que es perllongarà fins l'any 1955, temps en què comença la crisi del primer local: Can Coll. Clark Gable, Gary Cooper, James Cagney, Joan Crawford, Ingrid Bergman, Maureen O'Hara, Greer Garson són les estrelles del moment, i el públic les admira. Films com «Casablanca», estrenat el gener del 1947, «La carga de la brigada ligera», de Michael Curtiz, amb Errol Flynn, estrenat el mateix any, o «Forajidos», de Robert Siodmack, estrenat abans que a Girona i una setmana després de Barcelona, el 1947, «Tierra de audaces», d'Henry King, amb Tyrone Power i Henry Fonda, «Levando anclas», amb Frank Sinatra i Gene Kelly, estrenat el 1948, «Camarada X», de King Vidor, amb Clark Gable i Heddy Lamar, estrenat per la Festa Major del 1949 amb vuit anys de retard, conformen la programació cinematogràfica. Al seu costat, algun exòtic film d'origen mexicà, interpretat per Jorge Negrete i la producció de comèdies espanyoles i films històrics, entre els quals destaca «Locura de amor», de Juan de Orduña.

Un dels grans escàndols fílmics del moment fou «Gilda», de Charles Vidor, en el qual es rumorejava que Rita Hayworth apareixia quasi nua. Les forces eclesiàstiques de l'època s'oposaven a la seva projecció i va sorgir un gran escàndol. El Cinema Montgrí va aconseguir amb la seva projecció un dels grans plens de la seva història.

Val a dir finalment que en aquell moment imperava la censura franquista. Cada film portava una fulla de censura que havia d'ésser revisada pel responsable d'Informació i Turisme del municipi. A la fulla de censura s'indicaven les escenes mu-

tilades. Molts d'altres films no foren mai estrenats. En altres ocasions, el nom d'alguns actors no convencia les forces polítiques i era suprimit del programa. El franquisme no va deixar mai de controlar l'aparell cinematogràfic i els pobles se'n ressentiren.

Últims temps d'esplendor.

En la dècada dels 50 els cinemes de Torroella de Montgrí continuaren amb un

Espectacles Públics i Cafès Col·lectivitzats

C. N. T.

Torroella de Montgrí

A. I. T.

Programa pel dia 30 de maig del 1937.

SESSIONS DE CINE

CINEMA MONTGRÍ, tarda, a dos quarts de 5 i nit, a les 10.

CENTRÍ-CINE, tarda, a les 5.

1.er

N E V A D A

Drama de l'Oest, de la novel·la de ZANE GREY, per
BUSTER CRABBE, KATHLEEN BURKE i MONTE BLUE

2.on POPEYE EL MARINERO en

DUELO MORROCOTUDO

DESCANS

3.er STAN LAUREL - OLIVER HARDY

COMPAÑEROS DE JUERGA

SALO COLL, nit, a les 10, sardanes i ball.

DIUMENGE

VINENT:

SHANGHAI

Film en el que hi figuren

Charles Boyer, Loretta Young i Warner Oland

MR. D. C. DE VALL. TORROELLA DE MONTGRÍ

Huecograbado PLANAS.—Barcelona.

La C.N.T. va col·lectivitzar l'any 1936 els cinemes del nostre Municipi. Mentrestant, el públic podia riure amb Stan Laurel i Oliver Hardy a «Compañeros de juerga».
(Programa cedit per Josep Kowalinski).

fort esplendor, les estrenes cinematogràfiques es repetien una darrera l'altra, procurant oferir les grans actualitats del moment. La indústria americana va continuar imperant, fins i tot oferint propostes revolucionàries a nivell tecnològic. El technicolor, el cinemascope, alguna prova en 3-Dimensions, també arribaren a Torroella. Un dels primers grans èxits del cinemascope fou «La túnica sagrada», interpretada per Víctor Mature. Els locals van haver d'adaptar-se a les noves estructures, si volien oferir al públic tota mena de comoditats.

A finals dels anys 50 va començar la crisi a alguns locals de cinema de la nostra població. Can Coll no va saber renovar les seves estructures, no va saber instal·lar sistemes de comoditat i va sofrir una forta davallada. Va intentar recuperar-se amb programes infantils, però ja havia perdut la seva clientela. A començaments dels anys 60, es va viure l'agonia de Can Coll. El local tancava finalment les seves portes a mitjans dels 60. Dos cinemes quedaven tan sols a Torroella, el Cinema Montgrí i el Centro Cine, tots dos propietat de la família Capella. A poc a poc l'aparició de la televisió, i el «boom» automobilístic dels anys 60 van anar allunyant la gent del cinema. El Centro Cine va rebre a començaments dels 70 les primeres conseqüències de la crisi i va passar a projectar cinema infantil. El Cinema Montgrí renovava les seves butaques i quedava com a cine còmode. Però de mica en mica els cinemes anaren perdent força. El Centro Cine tancava definitivament l'any 1979. I des de llavors Torroella ha quedat amb el Cinema Montgrí, el qual en els darrers temps ha tingut una forta davallada de públic. Però el problema de la crisi cinematogràfica als municipis és una altra història, digna d'ésser estudiada detingudament. Quedem-nos, però, de moment amb el record dels vells anys d'esplendor.

ÀNGEL QUINTANA

PRESENTA UNA SUPERPRODUCCION ESPANOLA BASSOLI FILM-ULARGUI

MIREILLE BALIN

en

SIN NOVEDAD EN EL ALCAZAR

un film de Augusto Genina

con

RAFAEL CALVO. MARIA DENIS. FOSCO GIACHETTI.
ANDREA CHECCHI. ALDO FIORELLI. SILVIO BAGOLINI.

"AMOR.... HEROISMO.... GRANDEZA... SACRIFICIO!"

El franquisme va portar les seves super-produccions. «Sin novedad en el Alcázar» fou estrenada el febrer de 1941. (Programa cedit per Josep Kowalinski).